

**Meeqqanut
tapiissutit pillugit
ilitsersuut**

Februaari 2019

Isumaginninnermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naalakkersuisoqarfik

Imai

1. Aallaqqaasiut	3
2. Piumasaqaatit nalinginnaasut	3
3. Aningaasarsiat meeqqanut tapiissutit tunniunneqarneranni tunngavigineqartussat	6
4. Maannakkut aningaasarsiat naatsorsorneqarnerat	9
5. Meeqqanut tapiissutit naatsorsorneqarnerat	10
6. Meeqqanut tapiissutit kimut tunniunneqassappat?	13
7. Meeqqanut tapiissutit tunniunneqartarnerannik isumaginnineq	14
8. Kukkusumik tunniussineq aamma nakkutilliineq	15

1 Aallaqqaasiut

Meeqqanut tapiissutit tassaapput pisortat tapiissutitut tunniuttagaat. Meeqqanut tapiissuteqartarnerup siunertaa tassaavoq angajoqqaat aningaasarsiakitsut meeqqamik pilersuinerminni pisortanit tapiiffiqineqarnissaat, meeraqarluni aningaasartuutaasartunik matussutissaqaqqullugit.

Meeqqanut tapiissutit maannakkut isertitat naapertorlugit tunngavigalugillu naatsorsorneqartassapput. Meeqqanut tapiissutit tapiissutisisinnaatitaasup aningaasaataanit allanit immikkoortinneqarnissaat piunasaqaataangilaq. Taamaammat tapiissutit nalinginnaasumik aningaasartuutitut ilanngunneqaannarsinnaapput, soorlu nerisassarsiniarnermut, atisanik, pinngussanik il.il. pisinermut.

Meeqqanut tapiissutit ilaqtariit aningaasaataanit allanit immikkoortinneqarnissaat piunasaqaataangikkaluartoq meeqqanut tapiissutit immikkut innimigisassaapput, tapiissutimmi tapiissutisisinnaatitaasup akiligassaqaqfigisaanit akiliutigitineqarsinnaanngillat, akiligasaanut ilanngartuutigineqarsinnaanngillat il.il.

Kommunimi ilaqtariit kikkut meeqqanut tapiissutinik pisinnaanersut kommunip misissugassaraa. Taamaammat angajoqqaat siumut qinnuteqaqqaartariaqanngillat. Kommunalbestyrelsip paasissutissat meeqqanut tapiissutit amerlassusissaasa naatsorsornissaannut pisariaqartinneqartut pissarsiariniagassarai¹. Meeqqanut tapiissutinik pisinnaatitaasut tamarmik meeqqanut tapiissutinik pissarsinissaat aaqqissuussinerup matuma qulakkiigassaraa. Tapiissutit qaammamoortumik siumut tunniunneqartarput.

2 Piunasaqaatit nalinginnaasut

Immikkoortoq 1-imi taaneqareersutut kommunalbestyrelsip meeqqanut tapiissuteqarnissamut piunasaqaatigineqartunik naammassinissimaneq misissugassaraa. Immikkoortut kingulliini allassimasut tamarmik naammassineqarsimappata meeqqanut tapiissutinik tunniussinissamut kommune pisussaavoq.

2:1 Meeraq 18-it inorlugit ukiulik.

Meeqqanut tapiissutit siullermeersumik tunniunneqassapput qaammammi, qaammatip tapiissutisisinnaatitaalerfiup tulliani. Meeqqamut inunngorlaamut, tapiissutisisinnaatitaanissamut piunasaqaatigineqartut naammassineqarsimappata tapiissutit siullermeersumik tunniunneqassapput qaammammi, qaammatip meeqqap inunngorfiata tulliani. Tapiissutit kingullermik tunniunneqassapput qaammammi tapiissutisisinnaatitaanerup atorunnaarfiani. Meeqqamut 18-inik ukioqalersumut tunngatillugu tapiissutit atorunnaassapput qaammatip meeqqap 18-inik ukioqalerfiata naanerani.

2.2. Meeraq kommunimi Kalaallit Nunaanniittumi innuttaaffeqassaaq.

Meeqqat kommunimi innuttaaffigisaat amerlanertigut tassaasarpog angajoqqaatut oqartussaasup/sut innuttaaffigisaa/saat. Tassa imaappog meeraq Kalaallit Nunaata avataaniikkaluarluni meeqqanut tapiissutisisinnaatitaasinnaavoq, angajoqqaat arlaata Kalaallit Nunaanni suli najugaqarnera

¹ Innuttaasorli maannakkut isertitai allannguuteqangaatsiarsimassappata paasissutissanik piniartoqarsinnaavoq

apeqqutaaginnarluni. Tamanna soorlu meeqqanut Danmarkimi efterskolertunut allatulluunniit tassaniikkallartunut atuuppoq.

Angajoqqaatut oqartussaasoq/-sut nunamut allamut nuussimappat/-pata meerarlu Kalaallit Nunaanni suli najugaqarluni, taava kommuni innuttaaffigisaq, meeraq angerlarsimaffiup avataanut pisortanit inissinneqarsimappat tassaassaaq kommuni inissiivik, meerarlu nammineq aaqqissuussamik ilaqutariinnut inissinneqarsimappat tassaassalluni kommuni meeqqap sumiikkallarfia, kommuni innuttaaffigisaq. ²

Inunnut, inuuniarnikkut naammaginantumik atugassaqartitaanissaq pillugu Nunat Avannarliit Isumaqaatigiissutaanni imaluunniit nunat tamalaat isumaqaatigiissutaanni allani pineqartunut tunngatillugu meeqqap kommunimik innuttaaffeqarnissaanik piunasaqaat atuutinngilaq.

2:3 Tapiissutisisinnaatitaasoq Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqartuussaaq inuillu aqqinik nalunaarsuiffimmi nalunaarsorneqarsimassalluni.

Aalajangersimasumik najugaq tassaavoq sumiiffik, tassa sulinngiffeqarneq, suliamut atatillugu angalaneq, napparsimaneq assigisaaluunniit pissutigalugit allamiikkallannikkaanni nalinginnaasumik siniffigisaq pigisallu inissisimaffiat.

Inuk najukkami, inuit aqqinik nalunaarsuiffimmi nalunaarsorneqarfimmini amerlanertigut aalajangersimasumik najugaqartarpoq. Inuk aalajangersimasumik ineqarluni najugaqanngitsoq inuup taassuma aalajangersimanerusumik uninngavigisartagaani kommunitut najugarivitaqartutut isigineqassaaq.

Inuup aalajangersimasumik najugaqanngitsup meeqqaminissaaq najorteqarnissaa ilimananngilaq, imaassinnaavorli inuk aalajangersimasumik najugaqanngitsoq meeqqaminik ilaqtaminiitsigaluarluni tapiissutisisinnaatitaaginnartoq.

Inuup pigisani umiarsuarmitippagit inulluunniit tassani aalajangersimasumik sumiiffeqarpat kommuni aalajangersimasumik najugaq tassaavoq kommuni, pineqartup inuit aqqinik nalunaarsuiffimmi nalunaarsorneqarfia. Taamaattoqartillugu najugaq inuit aqqinik nalunaarsuiffimmi nalunaarsorneqarfigisaq tassaagajuppoq kommuni umiarsuup nalunaarsorneqarfigisaa umiarsualivissiffigajunnerusaalu.

2:4 Meeraq imaluunniit tapiissutisisinnaatitaasoq danskisut innuttaassuseqassaaq imaluunniit meeraq taamatullu aamma tapiissutisisinnaatitaasoq ukiumi kingullermi Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqarsimassaaq.

Meeqqanut tapiissutinik pisinnaassagaanni piunasaqaatituaavoq meeqqap imaluunniit tapiissutisisinnaatitaasup danskisut innuttaassuseqarnissaa. Angajoqqaat arlaat danskisut innuttaassuseqarpat meeraq inunngornermini ingerlaannaq danskisut innuttaassuseqassaaq. Aamma angajoqqaat katissimanerat tamatumani apeqqutaanngilaq.

Meeraq nunami allami inunngorsimasooq meeravissartaarineqarnermini danskisut innuttaassuseqalissaaq.

² Kommunit akunnerminni akiliiffiqeqatigiittarnissamut pisussaaffii pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 2, 12. juni 1995-imeersoq.

Meeraq danskisut innuttaassuseqanngitsumik anaanalik nunami allami inunngortoq danskisut innuttaassuseqanngilaq. Ataataasorli danskisut innuttaassuseqarpat, angajoqqaajusullu kingusinnerusukkat katippata meeraq ingerlaannaq danskisut innuttaassuseqalissaaq.

Naalagaaffinni Finlandimi, Islandimi, Norgemi Sverigemilu innuttaassusillit kiisalu danskit naalagaaffianni innuttaassuseqaaqaarsimasut innuttaassuseqalersinnaapput/innuttaassuseqaleqqissinnaapput tamanna pillugu uppersarsaammik Rigsombudimut tunniussinermikkut. Tamanna pillugu erseqqinnerusumik paasisaqarumagaanni Rigsombudimut saaffiginnittoqassaaq.

Ukiumi kingullermi Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqarsimanissamik piunarsaat inuit aqqinik nalunaarsuiffiup paasisutissaataasigut nalinginnaasumik uppersarsarneqarsinnaavoq. Najugaqarsimanissamik piunarsaat tassuuna uppersarsarneqarsinnaanngippat angajoqqaat uppersarsaammik allamik tassunga assersuunneqarsinnaasumik takutitsisariaqarput. Aalajangersimasumik najukkap qanorpiaq paasineqarnissaanut tunngatillugu immikkoortoq 3 takuuk.

2:5 Meeraq, meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu peqqussut aamma Meeqqat tapersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat naapertorlugit angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimasuussanngilaq imaluunniit pisortanit pilersorneqartuussanani.

Tapiissutisisinnaatitaasup meeqqani, meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu peqqussut naapertorlugu imaluunniit Meeqqat tapersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu angerlarsimaffiup avataanut inississimaguniuk meeqqanut tapiissutinik pisinnaatitaassanngilaq. Tamanna atuuppoq ilaqutariinnut aamma ulloq unnuarlu paaqqinniffimmut inissiinermi.

Meeraq angajoqqaatut oqartussaasup sulissuteqarneratigut ilaqutariinnut inissinneqarpat meeqqanut tapiissutit angajoqqaatut oqartussaasumut tunniunneqarnerat tunngaviatigut ingerlaannassaaq. Meeqqanulli tapiissutit angajoqqaarsianut tunniunneqarneratissaat kommunip aalajangersinnaavaa. Taamaattoqartillugu meeqqanut tapiissutit angajoqqaat aningaasarsiaat tunngavigalugit naatsorsorneqarnerat ingerlaannassaaq, ataani immikkoortoq 3: 7 takuuk.

Inatsimmi "*pisortanit allatigut pilersorneqartoq*", -mik allassimasumi pineqarpoq meeraq pisortanit inissinneqanngikkaluortoq, angajoqqaat suli uumagaluartut kisiannili pilersuineq pisortanit isumagineqalersimatillugu. Taamaattoqarsinnaavoq soorlu inuusuttoq 18-it inorlugit ukioqarluni nammineq meerartaarpat, pisortallu pilersuisuuneq isumagisarilerpassuk. Taamaattoqartillugu anaanamut inuusuttumut angajoqqaajusut meeqqanut tapiissutinik pisinnaatitaassanngillat.

Anaanaq inuusuttoq 18-it inorlugit ukiulik pisortanit ikorsiissutisisanngippat allatulluunniit pisortanit pilersorneqanngippat meeqqanut tapiissutisisinnaatitaaneq, nammineq meerartaarneratigut meeqqanullu tapiissutisisinnaatitaaneratigut allannguuteqarnavianngilaq. Tassa imaappoq anaanaq inuusuttup angajoqqaavisa meeqqanut tapiissutisisinnaatitaanerat atuutiinnassaaq.

Oqaaseqatigiinnut "*pisortanit allatigut pilersorneqartoq*" -nut tunngatillugu aamma eqqaasitsissutigineqassaaq tapiissutisisinnaatitaasup, pisortanit ikorsiissutit pillugit peqqussut naapertorlugu ikorsiissutinik pisarnera tassani pineqanngimmat. Tassa imaappoq angajoqqaat pisortat tunniuttagaannik, soorlu ilinniagaqarnerisutit, pensionisianik imaluunniit pisortanit

ikiorsiissutinik pisartut meeqqanut tapiissutinik pinissamut piumasaqaatinik naammassinnissimagunik allat tamaasa assigalugit tapiissutisisinnaatitaammata.

Angajoqqaat tamarmik toqusimappata meeraq pisortanit pilersorneqassaaq, taamaattoqartillugumi angajoqqaanik pilersuisussaataasoqarnaviangimmat.

2:6 Meeraq katissimassanngilaq.

Meeqqanut tapiissutisisinnaatitaaneq atorunnaassaaq meeraq katippat. Meeqqamut angajoqqaajusut imminnut tamakkiisumik pilersornissamut akissaqanngippata, pisortanit ikiorsiissutinik pisinnaanermut piumasaqaatinik naammassinninersut nalilerneqartariaqarpoq.

Meeqqamut anaanaasoq 18-it inorlugit ukioqarpat aammalu katissimanngippat, anaanap inuusuttup angajoqqaavisa meeqqanut tapiissutisisinnaatitaanerit ingerlaannassaaq. Taamaattoqartillugu meeqqanut tapiissutit anaanap inuusuttup 18-inik ukioqalernissaata tungaanut tunniunneqartassapput.

2:7 Ilaqutariit Kalaallit Nunaannut nuuttut

Ilaqutariit Kalaallit Nunaannut nuuttut piumasaqaatit § 1 naapertorlugu naammassinnissimasut qaammatip tikiffiup tulliata aallaqqaataa aallarnerfigalugu tapiissutinik pisinnaapput. Tassa imaappoq ilaqutariit meeqqamik tapisiaqarnissaannut pisinnaatitaasut taakkulu Qallunaatut innuttaassuseqassapput, nuuffiullu qaammataata tulliata aallaqqaataani tapiissutinik tunineqarsinnaapput. Angajoqqaalli allatut innuttaassusillit immikkoortoq 2 naapertorlugu tapiissutinik tunineqarsinnaapput, minnerpaamik Kalaallit Nunaanni ukioq ataaseq najugaqarsimagunik.

3. Aningaasarsiat meeqqanut tapiissutit tunniunneqarneranni tunngavigineqartussat

Ukioq naatsorsuiffik malillugu ukiut tamaasa meeqqanut tapiissutit amerlassusissaat aningaasanut inatsimmi aalajangersarneqartarput, ullumikkulu aningaasarsiat tunngavigalugit, aningaasarsianut killissarititaasut aningaasanut inatsimmi aalajangersarneqartut malillugit tunniunneqartassapput. Maleruagassat atuuttuusut malilligit meeqqanut tapisiat amerlassusaat nalunaarutigineqartassapput. Maannakkorpiaq aningaasarsiat pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 9, 1. juni 2017-imeersoq malillugu ullumikkut aningaasarsiat iluarsartuunneqartassapput.

3:1 Angajoqqaat najugaqatigiippata

Meeqqap angajoqqaavi najugaqatigiippata meeqqanut tapiissutit, angajoqqaat aningaasarsiaat ullumikkut aningaasarsiaat tunngavigalugit tunniunneqassapput, angajoqqaat katissimanersut inooqatigiinnersulluunniit apeqqutaatinnagu, tak. inatsimmi § 3, imm. 2. Inooqatigiissimanerup ukiumik ataatsimik sivilissuseqarsimanissaa tamatumani piumasaqaataanngilaq. Tamanna meeqqat inatsisitigut illersugaanissaat pillugu inatsimmi § 13-imi maleruagassamut naapertuuppoq, angajoqqaammi tamarmik taanna malillugu pilersuisussaataapput.

Aappariit katissimanngitsut najugaqatigiippata meerartaarlutillu, ataataasulli kinaassusaa aalajangerneqarsimanngippat, taava anaanaasup inooqataa, ataataanini akuersissutigisimatinnagu imaluunniit meeqqamut ataataanera eqqartuussutikkut aalajangerneqarsimatinnagu, inatsisit malillugit meeqqamut ataataasutut isigineqanngilaq.

3:1:1 Akuersineq

Inooqataasup ataataanini allakkatigit uppersarsarlugu politiinut nammineerluni ornigunermigut imaluunniit kredsdommeri ataatsimeeqatigalugu oqaasiinnartigit akuersissutigiguniuk inatsisit malillugit ataataasutut isigineqalissaaq, tak. meeqqat inatsisitigit illersugaanissaat pillugu inatsimmi § 11. Tamanna allakkatigit uppersarsaatip imaluunniit kredsretimit allakkap assilineqarneratigit uppersarsarneqarsinnaavoq.

Inooqataasup aningaasarsiai ulloq inooqataasup uppersarsaaffigisaa aallarnerfigalugu ilanngullugit tunngavigineqassapput, kisiannili inooqatigiinneq ullormi meeqqap inunngorfigisaani sivikinnerpaamik ukiumik ataatsimik sivissussuseqareersimappat aningaasarsiat, meeqqanut tapiissutit siullermeersumik tunniunneqarnissaanni ilanngullugit tunngavigineqassapput.

3:1:2 Eqqartuussut

Inooqataasooq inatsisit malillugit meeqqamut ataataasutut isigineqassaaq inooqataasup meeqqamut ataataanera eqqartuussutikkut aalajangersarneqarpat. Taamaattoqartillugu inooqataasup aningaasarsiai ulloq, inatsisit malillugit ataataasutut eqqartuunneqarnera aallarnerfigalugu ilanngullugit tunngavigineqassapput.

3:1:3 Inooqatigiinneq sivikinnerpaamik ukiumik ataatsimik sivissussuseqarsimappat

Aappariit inooqatigiissut ullormi meeqqap inunngorfigisaani najugaqatigiippata ataataassarsiuussinerlu, taassuma akuersineratigit imaluunniit eqqartuussutikkut aalajangersarneqarnissaa suli naammassineqarsimangippat, inooqataasup aningaasarsiai ilanngullugit tunngavigineqassappata inooqatigiissimaneq sivikinnerpaamik ukiumik ataatsimik sivissussuseqarsimassaaq.

Tassa imaappoq erninermi inooqatigiinneq ukiumik ataatsimik sivissussuseqarsimappat, taava inooqataasup aningaasarsiai ilanngullugit tunngavigineqassapput, ataataassarsiuussineq naammassineqarsimangikkaluarpuunniit. Ataataanerani aalajangersaaneq inooqatigiinnerup sivissussusiata ukiumik ataatsimik sivissussuseqalernissaa sioqqullugu naammassineqarpat, inooqataasup aningaasarsiai ullormit akuersiffiusumit eqqartuussiffiusumilluunniit atuutilersumik ilanngullugit tunngavigineqassapput.

3:2 Angajoqqaat najugaqatigiinngippata

Angajoqqaat najugaqatigiinngippata meeqqanut tapiissutit angajoqqaap, meeqqap najugaqatigisaata aningaasarsiai tunngavigalugit tunniunneqassapput, tak. inatsimmi § 3, imm. 3, oqaaseqatigiit siullit. Angajoqqaat aappaata aningaasarsiai taamaattoqartillugu meeqqanut tapiissutit amerlassusiannut sunniuteqanngillat.

3:3 Angajoqqaat najugaqatigiinngippata, angajoqqaarlu meeqqap najugaqatigisaa inummut allamut, meeqqap angajoqqaarinngisaanut katissimappat

Angajoqqaap meeqqap najugaqatigisaa inummut allamut, meeqqap angajoqqaarinngisaanut katissimappat inuup taassuma aningaasarsiai meeraqassappallu allanik illoqatigisanik taakku ilanngullugit tunngavigineqassapput. Tamanna atuuppoq inuk taanna inatsisit malillugit meeqqamut pisussaaffeqanngikkaluarpuunniit meeqqamilluunniit pilersuisussaataanngikkaluarpat, tak. inatsimmi § 3, imm. 3, oqaaseqatigiit aappaat. Aappariit katippata najugaqatigiinnerup sivikinnerpaamik ukiumik ataatsimik sivissussuseqarsimanissaanik piumasaqaateqartoqassanngilaq.

3:4 Angajoqqaat najugaqatigiinngippata, angajoqqaarlu meeqqap najugaqatigisaa inummik allamik, meeqqap angajoqqaarinngisaanik inoogateqarpat.

Inatsimmi § 3, imm. 3 naapertorlugu. Angajoqqaq meeqqap najugaqatigisaa inummik allamik, meeqqap angajoqqaarinngisaanik inooqateqarpat, inooqatigiinnerlu ukioq ataaseq sinnerlugu sivirususeqarsimappat inooqataasup aningaasarsiai meeraqassappallu allanik illoqatigisanik taakku ilanngullugit tunngavigineqassapput, oqaaseqatigiit aappaat. Tassani inooqataasup aningaasarsiai ilanngullugit tunngavigineqassapput, naak inuk taanna inatsisit malillugit meeqqamut angajoqqaajunngikkaluartoq, kisianni inooqatigiinnerup sivikinnerpaamik ukiumik ataatsimik sivirususeqarsimanissaa piumasaqaataavoq.

3: Meeraq angajoqqaamini tamani assigiimmik najugaqartarpat

Meeraq angajoqqaamini tamani assigiimmik najugaqartarpat meeqqanut tapiissutit angajoqqaap, meeqqap inuit aqqinik nalunaarsuiffimmi najugaqatigisaatut nalunaarsorneqarsimasup maannakkut aningaasarsiai tunngavigalugit tunniunneqassapput.

3:6 Aappariit katissimanngitsut ukiuunngitsumillu najugaqatigiittut meeraat

Aappariinnut ukioq naanagu najugaqatigiissimasunut, siornatigut aapparisisamasinnik meerartalinnut tunngatillugu, meeqqanut taakkununnga tapisiat angajoqqaajusup nammineq meeraai namminerlu maannakkut aningaasarsiai naapertorlugit naatsorsorneqartassapput³. Illoqatigiit katillutik qassinik meerartaqarnersut qanorlu ullumikkut aningaasarsiaqarnersut naatsorsuinermi aallaaviussanngimmata.

Illoqatigiit pingasunik meerartaqarpata anaanaasoq namminerisamik marlunnik meeraqarluni angullu ataatsimut ataataappat taava meeqqat marluk anaanaasup maannakkut isertitai aallaavigalugit tapisiat tunniunneqassapput. Meeqqamulli ataatsimut ataataasup isertitai aallaavigalugit meeqqamut tunniunneqassapput.

Allatut oqaatigalugu meeqqat ataatsimoorussaalersimasut aappariit ukioq akimornagu inooqatigiissut meeqqat najugaqatigisaat kisermaat meeraattut naatsorsuutigineqassapput.

Illumi aappariittut najugaqatigiit ataatsimoorussanik meeraqarsimappata aappariit isertitaat meeqqallu amerlassusaat tunngavigalugit meeqqanut tapisiat tunniunneqassapput immikkoortoq 3:1 najoqqutaralugu.

Aappariit ukioq ataaseq sinnerlugu najugaqatigiissimagunik aappariit maannakkut isertitaat meeqqallu amerlassusaat tunngavigalugit meeqqanut tapisiat tunniunneqartassapput immikkoortoq 3:4 najoqqutaralugu.

3.7 Meeraq angerlarsimaffimmi avataanut inissinneqarsimappat.

Meeraq nammineq aaqqissuussamik ilaqutariinnut inissinneqarsimappat meeqqanut tapiissutit, maleruagassat qulaani taaneqartut malillugit inummut tapiissutisisinnaatitaasumut tunniunneqartarnerat tunngaviatigut ingerlaannassaaq.

Tapiissutit angajoqqaarsianut tunniunneqarnissaat kommunalbestyrelsip aalajangersinnaavaa. Kommuni taamaattoqarnissaanik aalajangiigaluarpalluunniit meeqqanut tapiissutit angajoqqaat aningaasarsiaat tunngavigalugit naatsorsorneqartarnerat ingerlaannassaaq.

³ Naatsorsuinermi pingaarmat meeqqat qassit aappaasup meerarinerai kiisalu ataatsimoorussamik qassinik meeraqarneq.

Angajoqqaat najugaqatigiinngippata angajoqqaap meeqqamik, meeraq nammineq aaqqissuussamik ilaqutariinnut inissinneqartinnagu najugaqateqartup aningaasarsiai naatsorsuinermit tunngavigineqassapput.

Angajoqqaat, meeraq nammineq sulissutigisamik ilaqutariinnut inissinneqarmat najugaqatigiissimappata, kingusinnerusukkulli qimassimallutik, taava meeqqamut tapiissutit anaanaasup aningaasarsiai tunngavigalugit tunniunneqassapput, aatsaalli meeqqap ataataminut atassuteqarnerunera uppersarsarneqarsinnaanngippat.

Angajoqqaat meeqqap pilersorneqarneranut angajoqqaap aappaanit akiliutitik pisartagaqarpat, angajoqqaap akiliutitik pisartup aningaasarsiaasa tunngavigineqarnissaat pissusissamisoortuusinnaavoq. Tamatumani eqqaamaneqassaaq katissimasap inooqatilluunniit allap aningaasarsiaasa, maleruagassat malillugit ilanngunneqartussaanerit pisinnaammat, qulaaniittoq takuuk.

3.8. Angajoqqaat Kalaallit Nunaata avataaniikkallarpat, meerarlu nammineq aaqqissuussamik ilaqutariinnut inissinneqarsimappat

Angajoqqaat tamarmik Danmarkimiippata nunamiluunniit allami Kalaallit Nunaata avataaniittumiippata, meerarlu nammineq aaqqissuussamik ilaqutariinnut Kalaallit Nunaanni inissinneqarsimappat, taava meeqqanut tapiissutit tunineqarsinnaaneq tunngaviatigut periarfissaqanngilaq, tak. Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqarnissamik piumasaqaat.

Qulaani taaneqartutut ittumik pisoqartillugu kommuni aalajangerpat meeqqanut tapiissutit angajoqqaarsianut tunniunneqassasut, taava angajoqqaarsiat meeqqanut tapiissutit pisinnaanerit, meeqqap angajoqqaavi Kalaallit Nunaanni nuussimagaluartulluunniit ingerlaannassaaq. Kisiannili meeqqanut tapiissutit amerlassusissaannik naatsorsuinissami angajoqqaaviusut aningaasarsiaat akileraaruteqaataasussat tunngavigineqaannassapput. Angajoqqaat maannakkut aningaasarsiaat pillugit paasissutissat pissarsiarineqarsinnaanngippata meeqqanut tapiissutit naatsorsorneqarsinnaanngillat, tamannalu meeqqanut tapiissutit tunniunneqarsinnaannginnerannik kinguneqarsinnaavoq.

4. Maannakkut aningaasarsiat

4:1 Maannakkut aningaasarsiat ukiumoortumik naatsorsorneqarnerat.

Meeqqamut tapisiat maannakkut aningaasarsiat malillugit naatsorsorneqartassapput. Ukiumoortumik maannakkut isertitat tamarmiusut naatsorsorneqartarput, isertitat A-t aamma isertitat B-t katinnerisut piffissaq qinnuteqarfiusussa sioqqullugu qaammatinut kingullernut aqqaneq marlunnut qaqugukkulluunniit atuuttut akileraartarnikkut nalinginnaasumik ilanngaati ilanngaatilugit.

Akileraartarnermut ilanngaati nalinginnaasoq inummut ataatsimut 2019-imi 10.000 koruuniupput.

Ukiumut maannakkut aningaasarsiat katinneranni isertitat akileraarutaasussaannngitsut ilaassanngillat. Taamaattorli umiarsuami sulinermit Dansk International Skibsregisterimi imaluunniit Skattestyrelsisip tamakkiisumik nalunaarsuineranni ilanngunneqassapput. Taamaattorli Dansk International Skibsregisterimi imaluunniit Akileraartarnermut Aqutisisoqarfiup ilanngaateqareerluni akissarsianik

nalunaarsuiffiani nalunaarsorneqarsimasuni umiarsuarmi suliffeqarnermi akissarsiatut isertitarineqartut ilanngunneqassapput. Taamatut isertitat tamakkiisumik isertitanut ilaatinneqassapput ilanngaaseriikkatut pinnagit.

Inunnut qinnuteqarfissap nalaani namminersortuusimasunut imaluunniit suli namminersortunut pisariaqassaaq immikkut namminersortuunermi qaammatini 12-ini isertitat immikkoortillugit naatsorsuusiorsimanissaq.

Naatsorsueqqinnermi maannakkut aningaasarsiat allannguuteqangaatsiarneranni meeqqamut tapisiat naatsorsuutigisamik ukiumoortumik isertitaasussat tunngavigalugit naatsorsorneqartassapput, ataaniittoq naapertorlugu.

Maannakkut aningaasarsiat naatsorsorneqarnerannut tunngatillugu uku paasiniaaffigineqarajussapput:

- Tapisisussap immaqalu aapparisaq qaammatini kingullerni 12-ni A-tut B-tullu isertitaat
- Tapiissutinik tiguisisussap immaqalu aapparisaq A-nik B-nillu isertitassaannik nalilersuineq.

4:2 Maannakkut isertitat allannguuteqangaatsiarsimappata.

Qaammatini 12-ini isertitat aallaavigalugit pisortatigoortumik ikiorsiissutit naatsorsorneqartarneri pissutigalugit, innuttaasut ilaannut isertitamikkut apparsimasunut - assersuutigalugu suliffeqannginnermikkut - tapersiissutit annertussusilerneri inuttaasut pissutsit atugarisaannut naleqqutissanngillat. Tamannalu tunngavigalugu inunnik sullissisut maannakkut aningaasarsiat tunngavigissallugit taamaatissinnaavai tapiissutinillu naatsorsuineri maannakkut isertitat aallaavigisinnaallugit.

Inunnik sullissisup maannakkut aningaasarsiat tunngavigisinnaangippagit, isertitat allannguutaat uppersarsaasorneqassapput, soorlu akissarsiat allagartaannik, tunisat allagartaannik, suliunnaarsitaanermut allagartamik takutitsinikkut il.il.

Maannamut aningaasarsiat tunngavigiunnaarneri qaammatini pingasuni atuutissaaq. Tamatuma kingorna innuttaasup isertitai maleruagassat atuuttut 4:1-imi allassimasut malillugit naatsorsorneqassapput, innuttaasooq nammineerluni saaffiginninngippat sulilu isertitakinnini uppersarsarlugu. Taava qaammatini pingasuni maannamut aningaasarsiat maleruagassat naapertorlugit atorunnaassapput.

Maannamut aningaasarsianik atorunnaarsitsigallarneq ilumoortuusimangippat innuttaasup tapisiai iluarsiiisutigineqassapput. Imaappoq innuttaasup tapisiarisimasaata aningaasarsiarisimasaatalu assigiinngissutaat aningaasarsiaanut qaammatini pingasuni tulliuttuni ilanngunneqartassapput.

Assersuutigalugu innuttaasooq oqarpat qaammatini pingasuni qaammammut 10.000 koruuninik isertitaqassalluni sunaaffali 12.000 koruuninik isertitaqarluni (nikingassut innuttaasup isertitassamitut oqaatigisaanit isertitarisimasaanillu) 2.000 koruunit qaammatini pingasuni isertitaanut tamatigut ilanngunneqartassapput

Taamaalilluni maannamut aningaasarsianik mikinaartuunnginnissaq qulakkeerneqassaaq.

5 Meeqqanut tapiissutit naatsorsorneqarnerat

Meeqqamut tapiissutissap annerpaaffissaa kiisalu aningaasarsianut killissarititaq ukiumoortumik aningaasanut inatsimmi aaliangerneqartassaaq tamannalumi maleruagassani pisartagaqarnermi atuuttuuvoq. Januaarip aallaqqaataani 2019-mi meeqqamut ataatsimut tapissut annerpaaq ukiumut 8.544,00 koruuniuvoq.

Meeqqamut tapiissut aningaasarsiat qaffakkiartornerat ilutigalugu annikillartussaaq. Tapiissutip annikillinera ukiumut 131.032 koruunit isertitatut aallarnefigissavaa, matumani meeqqamut ataatsimut meeqqanut tapiissutit naatsorsorneqarpata. Isertitat killigeqqusaasut meeqqap siulliup saniatigut meeqqamut ataatsimut 25.198 koruuninik annertusisassapput, taamaalilluni ilaqutariinni assersuutigalugu pingasunik meeralinni appariartuaartitsinissaaq 181.428⁴ koruuninuit aallartissaaq (nalilersueriaaseq 1. januar 2019).

Aningaasat 100 koruunit ataappagit tunniunneqassanngillat. Meeqqanut tapiissutit tamakkerlugit 100 koruuninut naatsorsorneqarpata aningaasat tunniunneqassanngillat – Assersuut 5 takuuk.

Meeqqanut tapiissutinut kisitseriaaseq;

Meeqqamut tapiissut annerpaaq – (maannakkut akissarsiat – (131032 kr. + (25198 kr. meeqqap siulliup saniatigut meeqqamut ataatsimut))) x appariartortitsinermi procenti = meeqqamut tapeq

Meeqqamut tapeq naatsorsussagaanni uku qanoq amerlatiginersut ilisimasariaqarpur:

- Meeqqat amerlassusaat
- Meeqqamut tapiissut annerpaaq
- Maannakkut aningaasarsiat
- Appariartortitsinermi procenti

Meeqqat amerlassusaat, meeqqamut tapeq annerpaaq kiisalu appariartortitsinermi procenti imminnut malipput ataaniittoq tabeli naapertorlugu:

Tabeli 1

Meeqqat amerlassusaat	Meeqqamut tapiissut annerpaaq (8544 kr. x Meeqqat amerlassusaat)	Appariartortitsinermi procenti (3,5% x Meeqqat amerlassusaat)
1	8544 kr.	3,5%
2	17088 kr.	7,0%
3	25632 kr.	10,5%
4	34176 kr.	14,0%
5	42720 kr.	17,5%
6	51264 kr.	21,0%

⁴ Imaappoq: 130.000 kr. + 25.000 kr. + 25.000 kr. = 180.000 kr.

Tabelip takutippaa meeqqat ataatsimik amerlineranni "Meeqqamut tapiissut annerpaaq" 8.544⁵ koruuninik qaffariartartoq appariartortitsinermilu procenti 3,5%-nik. Assersuutigalugu ilaqtariit tallimanik meerallit meeqqamut tapiissut annerpaaq pissavaat ima 5 x 8.544 kr. appariartortitsinermilu procenti 5 x 3,5%.

5.1 Meeqqamut tapiiussap naatsorsornera - assersuutit

Assersuut 1: Kisimiittoq marlunnik meeralik

	Angajoqqaq 1
Maannakkut aningaasarsiat	kr. 210000
Meeqqanut tapiissutinik naatsorsuinermi meeqqat amerlassusaat	2
Meeqqamut tapiissut annerpaaq	2 x kr. 8544 = kr. 17088
Appariartortitsinermi procenti	2 x 3,5% = 7%
Naatsorsornera	kr. 17088 - (kr. 210000 - (kr. 131032 + kr. 25198) x 7%
Meeqqanut tapiissutit	kr. 13324

Assersuut 2: Inooqatigiit pingasunik meerallit - ukioq ataaseq sinnerlugu inooqatigiissut

	Angajoqqaq 1	Inooqatigisaq
Maannakkut aningaasarsiat	kr. 110000	100000
Meeqqanut tapiissutinik naatsorsuinermi meeqqat amerlassusaat		3
Meeqqamut tapiissut annerpaaq	3 x kr. 8544 = kr. 25632	
Appariartortitsinermi procenti	3 x 3,5% = 10,5%	
Naatsorsornera	kr. 25632 - (kr. 210000 - (kr. 131032 + kr. 25198 + kr. 25198)) x 10,5%	
Meeqqanut tapiissutit		kr. 22632

Assersuut 3: Angajoqqaq ataatsimik meeralik inooqatilillu - ukioq sinnernagu inooqatigiissut

	Angajoqqaq	Inooqatigisaq
Maannakkut aningaasarsiat	kr. 150000	kr. 200000
Uunga angajoqqaajusoq	Meeraq	Soqanngilaq

⁵ Malugiuk meeqqamut tapiissut annerpaaq ukiut tamaasa iluarsivigineqartarmat.

Isertitat aallaaviusut		Meeraq	Soqanngilaq
Meeqqanut tapiissutinik naatsorsuinermi meeqqat amerlassusaat		1	
Meeqqamut tapiissut annerpaaq	1 x kr. 8544 = kr. 8544		
Appariartortitsinermi procenti	1 x 3,5% = 3,5%		
Naatsorsornera	kr. 8544 - (kr. 150000 - kr. 131032) x 3,5%		
Meeqqanut tapiissutit		kr. 7880	

Assersuut 4: Angajoqqaat inooqatigiit pingasunik meerartallit, meeqqat marluk aapparimasamik ataaserlu marluullutik meeraat - ukioq ataaseq sinnerlugu inooqatigiissut

	Angajoqqaq 1	Angajoqqaq 2
Maannakkut aningaasarsiat	kr. 110000	100000
Uunga angajoqqaajusoq	Meeraq-1 aamma Meeraq-3	Meeraq-2 aamma Meeraq-3
Isertitat aallaaviusut	pingasuusut tamarmik	Meeqqat amerlassusaat
Meeqqanut tapiissutinik naatsorsuinermi meeqqat amerlassusaat		3
Meeqqamut tapiissut annerpaaq	3 x kr. 8544 = kr. 25632	
Appariartortitsinermi procenti	3 x 3,5% = 10,5%	
Naatsorsornera	kr. 25632 - (kr. 210000 - (kr. 131032 + kr. 25198 + kr. 25198)) x 10,5%	
Meeqqamut tapiissut	kr. 22632	

Inooqatigiit ukioq sinnerlugu najorsimagamik isertitaat ataatsimoorput. Taamaattumik meeqqat kiap meerarinerai apeqqutaanngillat. Taamaattumik tapinik naatsorsuinermi assersuut 3-p assigilluinnarpaa.

Assersuut 5: Inooqatigiissut pingasunik meerartallit, marluk aapparimasamik ataaserlu marluullutik meeraat - ukioq ataaseq sinnerlugu inooqatigiissut

	Angajoqqaq 1	Angajoqqaq 2
Maannakkut aningaasarsiat	kr. 215000	200000
Uunga angajoqqaajusoq	Meeraq-1 aamma Meeraq-3	Meeraq-2

		aamma Meeraq-3
Isertitat aallaaviusut	Meeqqat pingasuusut tamarmik	Meeqqat pingasuusut tamarmik
Meeqqanut tapiissutinik naatsorsuinermi meeqqat amerlassusaat		3
Meeqqamut tapiissut annerpaaq	3 x kr. 8544 = kr. 25632	
Appariartortitsinermi procenti	3 x 3,5% = 10,5%	
Naatsorsornera	kr. 25632 - (kr. 415000 - (kr. 131032 + kr. 25198 + kr. 25198)) x 10,5%	
Ukiumut meeqqanut tapiissutit		kr. 1107
Qaammammut meeqqanut tapiissutit		kr. 92
Meeqqanut tapiissutit tunniunneqartussat		kr. 0

Assersuummi 4-mitut ukioq ataaseq sinnerlugu inooqatigiissimmata angajoqqaajusut tamarmik isertitaat aallaavineqassapput. Taamaattumik meeqqat kiap meerarinerai apeqqutaanngillat. Assersuummi 4-p akерlianik, qaammammut meeqqanut tapiissutit 100 koruuniniit appasinnerupput, taamaalilluni meeqqanut arlaannaannulluunniit meeqqanut tapiissutit tunniunneqassanngillat.

Assersuut 6: Inooqatigiissut pingasunik meerartallit, marluk aapparimasaminnik ataaserlu marluullutik meeraat – ukioq naanagu inooqatigiissut

	Angajoqqaq 1	Angajoqqaq 2
Maannakkut aningaasarsiat	kr. 210000	200000
Uunga angajoqqaajusoq	Meeraq-1 aamma Meeraq-3	Meeraq-2 aamma Meeraq-3
Isertitat aallaaviusut	Meeraq-1 aamma Meeraq-3	Meeraq-2 aamma Meeraq-3
Meeqqanut tapiissutinik naatsorsuinermi meeqqat amerlassusaat		
- Meeraq-1	1	
- Meeraq-2		1
- Meeraq-3	1	
Meeqqamut tapiissut annerpaaq		

- Meeraq-1	1 x kr. 8544 = kr. 8544	
- Meeraq-2		1 x kr. 8544 = kr. 8544
- Meeraq-3	1 x kr. 8.544 = kr. 8.544	
Appariartortitsinermermi procenti		
- Meeraq-1	1 x 3,5% = 3,5%	
- Meeraq-2		1 x 3,5% = 3,5%
- Meeraq-3	1 x 3,5% = 3,5%	
Naatsorsornera		
- Meeraq-1	8544 - (210000 - 131032) x 3,5%	
- Meeraq-2		8544 - (200000 - 131032) x 3,5%
- Meeraq-3	8544 - (410000 - 131032) x 3,5% ⁶	
Meeqqanut tapiissutit		
- Meeraq-1	kr. 5780	
- Meeraq-2		kr. 6130
- Meeraq-3	kr. 0	

Ukioq sinnernagu inooqatigiimmata meeqqanut tapiissutit immikkut naatsorsorneqassapput isertitat assigiinngimmata. Immikkoortoq 3.6 naapertorlugu, angajoqqaatut kisermaatut meeqqat qatanngutisariit immikkut naatsorsorneqassapput, immikkoortorli 3.1 naapertorlugu meeraq ataatsimoorussa aappariittut najugaqatigiittut naatsorsorneqassaaq.

6 Meeqqanut tapiissutit kimut tunniunneqassappat?

Meeqqap angajoqqaani tamaasa najugaqatigippagit meeqqanut tapiissutit meeqqap anaanaanut tunniunneqartassapput, aatsaalli tapiissutit ataataanut tunniunneqartarnissaat angajoqqaat isumaqatigiissutigisimanngippassuk. Meeqqanut tapiissutit ataataasumut tunniunneqartalissappata tamatuma anaanaasumit allaganngorlugu nalunaarutigineqarnissaa uppersaatissaqarnissaq pissutigalugu inassutigineqarsinnaavoq.

- Meeraq angajoqqaami arlaanni najugaqarpat meeqqanut tapiissutit angajoqqaat arlaannut tassunga, meeqqap najugaqatigisaanut tunniunneqassapput.
- Meeqqap angajoqqaani tamaasa assigiimmik najugaqarfigisarpagit tapiissutit meeqqap angajoqqaavanut tassunga, inuit aqqinik nalunaarsuiffimmi najugaqarfittut nalunaarsorneqarfigisaanut tunniunneqassapput.
- Meeraq nammineq aqqissuussaasumik ilaqtariinnut inissinneqarsimappat meeqqanut tapiissutit angajoqqaamut tapiissutisisinnaatitaasumut tunniunneqassapput, aatsaalli tapiissutit angajoqqaarsianut tunniunneqarnissaat kommunalbestyrelsip aalajangersimanngippagu. Meeqqanut tapiissutit angajoqqaarsianut tunniunneqarnissaat

⁶ Naatsorsuutigineqassooq angajoqqaat 1-mut meeqqat tapii tunniunneqassasut

kommunalbestyrelsip aalajangerpagu taakku anaanarsiamut nalinginnaasumik tunniunneqartassapput.

- Meeraq skolehjemmiippat, efterskolemiippat assigisaanniippalluunniit meeqqanut tapiissutit tapiissutisisinnaatitaasumut tunniunneqassapput, aatsaalli meeqqanut tapiissutit meeqqamut tamakkiisumik ilaannakuusumilluunniit tunniunneqartarnissaat kommunalbestyrelsip aalajangersimangippagu. Meeraq inuusuttorluunniit aningaasanik nammineq aqutsisinnaassanersoq taamaattoqartillugu nalilernerqartariaqarpoq. Meeqqanut tapiissutinik meeqqamut inuusuttumulluunniit tunniussisarnissaq pisariaqarsorineqarsinnaavoq, meeqqap inuusuttulluunniit aningaasanik nammineq pisariaqartitaminut atugassaminik pissarsinngitsoorsinnaanera ilimagineqarsinnaappat.

Meeqqanut tapiissutit meeqqamut inuusuttumulluunniit tamakkiisumik ilaannakuusumilluunniit tunniunneqartarnissaat kommunalbestyrelsip aalajangerpagu, tapiissutit meeqqap pilersugaanissaanut aningaasartuutitut sunut qanorlu amerlatigisut atorneqassanersut nalunaarsorneqassaaq. Aningaasartuutit nalunaarsuineq taanna meeqqanut tapiissutisisinnaatitaasoq sapinngisamik peqatigalugu suliarineqassaaq, inatsimmi § 5, imm. 4 takuuk.

6:1 Tunniunneqarnerini maleruagassat immikkut ittut

Meeqqap soqutigisaasa pisariaqartitaasalu tamanna pisariaqalersippassuk, meeqqanullu tapiissutit meeqqamut iluaqutaanngitsut uppersarnarneqarpat, kommunalbestyrelsi aalajangiisnaavoq meeqqanut tapiissutit tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit nioqutissanik pisissutissanngorlugit tunniunneqartassasut imaluunniit aqunneqassasut, inatsimmi § 6, imm 4 takuuk.

Kommunalbestyrelsi naliliippat inuup meeqqanut tapiissutisisinnaatitaasup tapiissutit meeqqamut iluaqutissatut atorsinnaanngikkai, taava taakku pisiniutissaq rekvisitioni atorlugu tunniunneqartarnissaat kommunalbestyrelsip aalajangersinnaavaa, tak. inatsimmi § 6, imm. 5. Rekvisitionimi allassimasinnaavoq aningaasat sunik pisinissamut atorneqassanersut, imaluunniit allassimasinnaalluni rekvisitioni nioqutissanik sunik pisinissamut atorneqassannginnersoq. Periarfissaq taanna atorneqarsinnaavoq assersuutigalugu tapiissutisisinnaatitaasup aningaasat meeqqamik pilersuinnermut pisortanit atugassatut tunniunneqartut siusinnerusukkut atornerlussimappagit. Aamma tapiissutisisinnaatitaasup aningaasat amerlavallaat nammineq aqukkuminaatsippagit meeqqanut tapiissutit qaammammit ataatsimit sivikinnerusukkaamik tunniunneqartarnissaat kommunalbestyrelsip aalajangersinnaavaa.

7 Meeqqanut tapiissutit tunniunneqartarnerannik isumaginnineq

Meeqqanut tapiissutit siumut qinnuteqarani tunniunneqartassapput. Taamaammat kommunerisap tunniussinissaq nammineerluni sulissutissaraa. Aamma paasissutissat tapiissutit amerlassusissaasa naatsorsornissaannut pisariaqartinneqartut kommunerisap pissarsiariniassallugit pisussaaffigaa.

Inuk tapiissutisisinnaatitaasoq pisussaavoq paasissutissat, tapiissutit naatsorsorneqarnissaannut tunniunneqarnissaannullu pingaaruteqartut tamaasa kiisalu allannguutit pillugit paasissutissat,

tapiissutit ikilinnissaannik tunniunneqartarunnaarnissaannilluunniit kinguneqarsinnaasut pillugit kommunalbestyrelsimut ilisimatitsissalluni.

7:1 Kommunimiit kommunimut allamut nuunneq

Nuuttoqartillugu kommunip nuuffiusup paasissutissanik soqutiginaatilinnik kommunimut qimatamut pissarsiniarnissaa pisariaqarsinnaavoq. Taamaattoqartillugu kommunalbestyrelsip paasissutissat soqutiginaatillit taakkua inuit aqqinik nalunaarsuiffik akileraaruseriffiillu aqqutigalugit pissarsiariniassavai. Paasissutissat amigaateqarpata paasissutissanik allanik pissarsiniartoqartariaqarpoq.

7.2. Paasissutissat inunnullu ataasiakkaanut tunngasut, pisortani suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit naapertorlugu isertuussassat

Paasissutissat meeqqanut tapiissutit amerlassusissaannik naatsorsuinissami pisariaqartut kommunalbestyrelsip meeqqanut tapiissutit pillugit inatsit naapertorlugu pissarsiariniarsinnaavai. Paasissutissat pissarsiariniarneqartussat tassaapput aningaasaqarneq kiisalu inuummut namminermut tunngatillugu paasissutissat soqutiginaatillit.

7:3 Tapiissutisisinnaatitaasumut ilisimatitsineq tunngavilersuinerlu

Tapiissutisisusaaq meeqqanut tapiissutinik siullermeersumik tunniussinnginnermi, tapiissutinik tunineqarnissamut piunasaqaatit suunerinik ilisimatinneqassaaq.

Meeqqanut tapiissutinik tiguisussumut allakkani allassimavoq meeqqanut tapiissutit qanoq naatsorsorneqarsimanersut, paragrafimut inatsimmilu oqaasertaanut kiisalu pissusiviusut aalajangiinnermi tunngavigineqartut pillugit innersuussinertalimmik. Aamma aningaasartaannut killiliussat atuuttut tunniussinnermi tunngavigineqartut taaneqassapput. Tamatuma kingorna aningaasartaannut killiliussat allannguuteqarsimappata ukioq aallartitsinnagu tapiissutisisussumut ilisimatitsissutigineqartassapput. Aamma tapiissutisisusaaq ilisimatinneqassaaq pissutsit meeqqanut tapiissutinik tunniussisarnerup ingerlaannarnissaanut pingaarutillit allannguuteqarpata tamanna kommunalbestyrelsimut nalunaarutigineqassasoq.

Meeqqanut tapiissutinik tunniussisoqarnera aningaasarsiaqarpallaarnerluunniit pissutigalugu meeqqanut tapiissutinik tunniussisoqannginnera, imaluunniit kommunip meeqqanut tapiissutinik tunniussissaguni paasissutissanik amigaateqarnera apeqqutaatillugu tapiissutinik pissusanut allakkat imarisamikkut assigiinngiaartuussapput.

7:4 Uppernarsaalluni neriorsuuteqarlunilu nalunaarut

Meeqqanut tapiissutinik pissarsisusaaq paasissutissat, meeqqanut tapiissutinik tunniussinissamut tunngaviusut eqqortuunerat pillugu ilumoorluinnarnermik nalunaarut atsioriarlugu utertissinnaavaa. Uppernarsaalluni neriorsuuteqarlunilu nalunaarummik kommuni piunappat, taannalu kommunimut tunniunneqanngippat, tamanna meeqqanik tapiissutit tunniunneqartarunnaarnerannik kinguneqarsinnaavoq.

Uppernarsaalluni neriorsuuteqarlunilu nalunaarummik tunniussinnginnerup kingunerisinnaasaa tapiissutinik pissarsisussumut ilisimatitsissutigineqassaaq. Uppernarsaalluni neriorsuuteqarlunilu nalunaarummik tunniussinngitsoqartillugu tamatuma sumik pissuteqarnera kommunip, tunniussisarneq unitsitsinnagu misissoqqaartariaqarpaa. Meeqqat tapiissutisisinnaatitaasut pinngitsooratik pinissaat pingaartuuvoq. Angajoqqaavisa puiguluttortarnerat taakkununga kingunerluttariaqanngilaq.

Uppernarsaalluni neriorsuuteqarlunilu nalunaarummik pinissakkut pinngitsoortinniarneqarpoq meeqqanut tapiissutinik pisussaangitsut pinissaat, soorlu angajoqqaq kisermaatut nalunaarsorneqarsimagaluarluni inooqateqarsimappat imaluunniit pissutsinik allannguuteqartoqarsimanagera pissutigalugu tapiissutisisinnaatitaajunnaartoqarpat. Kommuni paasissutissat pigineqareersut tunngavigalugit tapiissutinik naatsorsuisinnaappat uppernarsaalluni neriorsuuteqarlunilu nalunaarut pisariaqassanngilaq.

7:5 Naammagittaalliornissamut ilitsersuineq

Tapiissutinik tiguisissamut allakkat aalajangiineq pillugu naammagittaalliorsinnaanermik periarfissaqarneranik kiisalu naammagittaalliornissamut ilitsersuummik imaqaassapput. Naammagittaalliornissamut ilitsersuut allaganngorlugu ilanngunneqassaaq,

- meeqqanut tapiissutisisinissamut itigartitsisoqarpat,
- tapiissutinik tunniussinissaq aningaasarsiariumaagassatut naatsorsuutigisat tunngavigalugit itigartitsissutigineqarpat, imaluunniit
- meeqqanut tapiissutit annerpaaffissaanitt ikinnerusunik tunniussisoqassappat, tassa imaappoq tapiissutisisinnaatitaasoq meeqqanut tapiissutinik tamakkiisunik pisinnaatitaanngippat.

8 Kukkusumik tunniussineq aamma nakkutilliineq

Meeqqanut tapiissutit kukkusoqarneratigut tunniunneqarsimannginnerat kommunalbestyrelsip ilisimalerpagu ilisimatinneqarpalluunniit, aningaasat meeqqanut tapiissutisisinnaatitaanerup aallartinneraniit naatsorsorlugit tunniunneqassapput, kukkuneq tapiissutisisinnaatitaasumut tunngasunik pissuteqanngippat.

Allannguutit tapiissutit amerlassusissaasa allannguutigisinnaasaat kommunip amerlanertigut qarasaasiatigut nalunaarsorsinnaavai, soorlu toqusoqarnera, inooqatigiikkunnaartoqarnera aammalu meeqqap, meeqqat inuusuttullu pillugit inatsit naapertorlugu angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarnera.

Inatsit nr. 274 af 22. december 1908 om forældelse, § 3 (pisoqaavallaalernerit pillugit inatsit) naapertorlugu, meeqqanut tapiissutinik piumasaqarsinnaaneq, pisoqaavallaalernerit pillugit maleruagassat nalinginnaasut naapertorlugit ukiut tallimat qaangiunneranni pisoqalisarpoq.

Kommunip meeqqanut tapiissutinik pisartup tamatumunnga piumasaqaatinik naammassinninnginnera ilimanaateqartutut isigiguniuk, kommunip pineqartoq pissutsinut aalajangersimasunut uppernarsaatinik, kommunip isumaanik taamatullu aamma aalajangiineranik allannguutaasinnaasunik qinnuigisariaqarpaa. Tamanna assersuutitut tassaasinnaavoq tapiissutinik pissarsisartoq inuit aqqinik nalunaarsuiffimmi kisermaatut nalunaarsorsimagaluarluni inooqateqarpat. Inuup meeqqanut tapiissutinik, kukkusumik tunngaveqartumik tamakkiisumik ilaannakuusumilluunniit tunineqartarnini ilisimareeraluarlugu pissarsisartup aningaasat kukkusumik tiguisimasani erngerluni kommunimut akilissavai, aningaasallu kommunip landskarsimut utertissallugit.

Paasissutissanik kommunip meeqqanut tapiissutinik naatsorsuinerimi atugassaanik piaaraluni nipangiussinerimi, eqqunngitsumik paatsiveerutsisinnasumilluunniit paasissutissiinerimi imaluunniit

allatut piaaraluni paasissutissanik tunniussinnginnermi inunnik isumaginninnermi uukapaatitsinertut politiinut unnerluutiginnittoqassanersoq pillugu kommune naliliisinnaavoq.